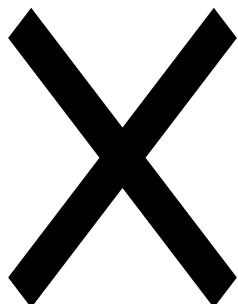

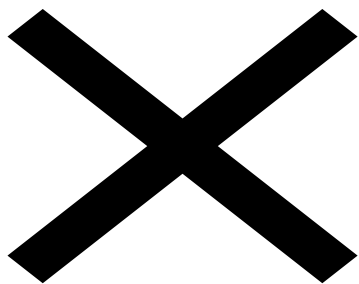
STEFAN S. NICOLAU
CREATOR AL ȘCOLII DE VIRUSOLOGIE

În urmă cu 121 ani, mai exact pe 15 februarie 1896, se năștea, la București, Ștefan S. Nicolau, unul dintre cei mai importanți medici pe care i-a dat țara noastră și care avea să devină fondatorul școlii române de virusologie. A absolvit Liceul „Matei Basarab” în 1913, după care s-a înscris la Facultatea de Medicină. Ca student, însă, a fost mobilizat în timpul Primului Război Mondial, devenind mai întâi însoțitor medical al trenurilor cu răniți, apoi medic sublocotenent pe frontul din Moldova (subordonat al epidemiologului șef al Armatei, devenit mai târziu academicianul Mihai Ciucă). A absolvit Facultatea de Medicină din Cluj în 1920, iar cinci ani mai târziu și-a luat doctoratul în științe medicale la Universitatea din Paris. Între anii 1926 și 1929 a fost asistent și șef de laborator la Institutul „Pasteur”, iar în 1927 a fost șef de laborator la Institutul Național de Cercetări Medicale din Londra.

Format la școala lui Constantin Levaditi (1874-1953), unul dintre cei mai importanți cercetători în domeniul imunologiei și virusologiei, Ștefan Nicolau a revenit în România și a fost profesor de bacteriologie la Facultatea de Medicină din Iași (1939-1942), apoi, până în 1967, a fost profesor de inframicrobiologie la Institutul de Medicină și Farmacie din București, la prima catedră de inframicrobiologie din România și din lume, înființată în 1942. Între 1943 și 1948 a fost și șef de secție la Institutul de Igienă și Sănătate Publică din București, iar în 1945 — consilier tehnic la Ministerul Sănătății pentru combaterea epidemiilor din Moldova. Din inițiativa sa a fost înființat, în 1949, la București, Institutul de Inframicrobiologie (al doilea de acest fel din lume), pe care l-a și condus până la sfârșitul vieții.

Medicul Ștefan S. Nicolau a contribuit din plin la punerea bazelor școlii române de virusologie, la evidențierea unor fenomene fundamentale în acest domeniu, s-a preocupat de etiologia leucemiei umane și a introdus noțiunea de „intravirus”, fiind unul dintre promotorii concepției referitoare la originea virală a cancerului. Este unul dintre primii observatori ai fenomenului de interferență virală, observațiile sale fiind reunite sub termenul de „paraimunitate”.

În cadrul Institutului de Inframicrobiologie a condus cercetări în domeniul biologiei virale, dar și și cercetări privind aspecte practice legate de etiopatogenia, diagnosticul și tratamentul unor boli virale, precum poliomielifita, hepatita virală, encefalita, rujeola, herpesul și altele. Ștefan S. Nicolau a fost membru corespondent (27 mai 1946), membru titular (24 mai 1948) și membru titular activ (12 august 1948) al Academiei Române, iar între 1948-1966 a fost și președinte al Secției de Științe Medicale a Academiei Române. De asemenea, a fost membru al Academiei de Medicină din București, al Academiei de Științe Medicale din Moscova, al Societății de Biologie din Paris, al Societății Franceze de Hematologie, al Societății de Patologie Exotică, al Societății Franceze de Chimioterapie și Serologie Aplicată și Sifilografie și expert pentru virusologie al Organizației Mondiale a Sănătății.

Totodată, medicul a fondat Institutul de Virusologie al Academiei Române, care îi poartă numele. Ștefan S. Nicolau a încetat din viață la 15 octombrie 1967, la București. A lăsat însă posterității o sumedenie de lucrări, dintre care amintim: „Recherches biochimiques sur le mecanisme d'action du bismuth dans les spirilloles et les trypanosomiasis” (1925), „La visibilitate de l'ultravirus vaccinal dans le tissu nerveux d'animaux infectes experimentalement avec le neuro-vaccine” (1938), „Hepatitele inframicrobiene” (1954), „Cancer și virusuri. Câteva considerații privitoare la ipoteza virotică a cancerului” (1955), „Poliomielifita” (1961, în colaborare), „Turbarea” (1962, în colaborare), „Virusuri și tumori” (1968).

RED.